

॥ अर्जुन उवाच ॥ सर्वान् जनपदान् जित्वा वित्तमादाय केवलं । मध्ये धनस्य तिष्ठामि तेनाज्झर्मा धनञ्जयं । १२८०

अभिप्रयामि सङ्ग्रामे यदहं युद्धदुर्मदान् । नाजित्वा विनिवर्त्तामि तेन मां विजयं विदुः ।

श्वेताः काञ्चनसन्नाहा रथे युज्यन्ति मे हयाः । सङ्ग्रामे युध्यमानस्य तेनाहं श्वेतवाहनः ।

उत्तराभ्यां फल्गुनीभ्यां नक्षत्राभ्यामहं दिवा । जातो हिमवतः पृष्ठे तेन मां फाल्गुनं विदुः ।

पुरा शक्रेण मे दत्तं युध्यतो दानवर्षभैः । किरीटं मूर्ध्नि सूर्याभं तेनाज्झर्मा किरीटिनं ।

न कुर्व्यां कर्म बोभत्सं युध्यमानं कथञ्चन । तेन देवमनुष्येषु बोभत्सुरिति विश्रुतः ।

उभौ मे दक्षिणौ पाणौ गाण्डीवस्य विकर्षणे । तेन देवमनुष्येषु सव्यसाचोति मां विदुः ।

प्रथिथ्यां चतुरन्तायां वर्णौ मे दुर्लभः समः । करोमि कर्म शुक्रञ्च तेन मामर्जुनं विदुः ।

अहं दुरापो दुर्द्वेषो दमनः पाकशासनिः । तेन देवमनुष्येषु जिष्णुनामाऽस्मि विश्रुतः ।

कृष्ण इत्येव दशमं नाम चक्रे पिता मम । कृष्णावदातस्य सतः प्रियत्वाद्दालकस्य वै ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः स पार्थ वैराटिरभ्यवादयदन्तिकात् । अहं भूमिञ्जया नाम नास्माऽहमपि चोत्तरः । १२८१

दिष्ट्वा त्वां पार्थ पश्यामि स्वागतं ते धनञ्जय । लोहिताक्ष महाबाहो नागराजकरोपम ।

यदज्ञानादवोचं त्वां चन्तुमर्हसि तन्मम । यतस्त्वया कृतं पूर्वं चित्रं कर्म सुदुष्करं ।

अतो भयं व्यतीतं मे प्रीतिश्च परमा त्वयि । इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि अर्जुनपरिचये चतुश्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥

॥ उत्तर उवाच ॥ आस्थाय रुचिरं वीर रथं सारथिना मया । कतमं यास्यसेऽनीकमुक्तो यास्याम्यहं त्वया ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ प्रीतोऽस्मि पुरुषव्याघ्र न भयं विद्यते तव । सर्वान्नुदामि ते शत्रून् रणे रणविशारद ।

स्वस्थो भव महाबाहो पश्य मां शत्रुभिः सह । युध्यमानं विमर्देऽस्मिन् कुर्वाणं भैरवं महत् ।

एतान्सर्वानुपासङ्गान् चिप्रं वधीहि मे रथे । एकञ्चाहर निस्त्रिंशं जातरूपपरिष्कृतं ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अर्जुनस्य वचः श्रुत्वा त्वरावानुत्तरस्तदा । अर्जुनस्यायुधान् गृह्य शीघ्रेणावतरत्ततः ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ अहं वै कुरुभिर्योत्स्याम्यवजेयामि ते पशून् । सङ्कल्पपक्षविचेपं बाहुप्राकारतोरणं ।

त्रिदण्डतृणसम्बाधमनेकध्वजसङ्कुलं । ज्याचेपणं क्रोधकृतं नेमीनिनददुन्दुभिं ।

नगरं ते मया गुप्तरथोपस्थं भविष्यति । अधिष्ठितो मया सङ्घे रथो गाण्डीवधन्वना ।

अजेयः शत्रुसैन्यानां वैराटे व्येतु ते भयं । १२८२

॥ उत्तर उवाच ॥ विभेमि नाहमेतेषां जानामि त्वां स्थिरं युधि । केशवेनापि सङ्ग्रामे साक्षादिन्द्रेण वा समं ।

इदन्तु चिन्तयन्नेवं परिमुह्यामि केवलं । निश्चयश्चापि दुर्मोधा न गच्छामि कथञ्चन ।

एवं युक्ताङ्गरूपस्य लक्षणेः सूचितस्य च । केन कर्मविपाकेन क्लीबलमिदमागतं ।

मन्ये त्वां क्लीववेशेन चरन्तं गूलपाणिनं । गन्धर्व्वराजप्रतिमं देवं वाऽपि शतक्रतुं ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ भ्रातुर्नियोगात् ज्येष्ठस्य सम्बत्सरमिदं व्रतं । चरामि व्रतचर्य्यञ्च सत्यमेतद्वीमि ते ।

नास्मि क्लीवो महाबाहो परवान्धर्मसंयुतः । समाप्तव्रतमुत्तीर्णं विद्धि मां त्वं नृपात्मज ।

१२८५

१२८६

१२८७

१२८८

१२८९